

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-220

5.4.2018

Codan Forsikring

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Årsakssammenheng – utredningsplikt – advokatutgifter – varsel om foreldelse – yfl. § 15 tredje ledd.

Forsikrede falt i trapp på jobb. Tvist om det forelå årsakssammenheng mellom fallet og dagens ryggplager. Også tvist om selskapet hadde utredningsplikt, samt plikt til å dekke ytterligere advokatutgifter. Videre tvist om selskapets varsel om foreldelse hadde selvstendig betydning, eller om ingen krav eller anførsler gikk tapt før materiell foreldelse eventuelt inntraff. Sekretariatet avgjorde saken i medhold av delegert myndighet og la til grunn at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng, samt at selskapet ikke pliktet å innhente spesialisterklæring. Videre ble lagt til grunn at nemnda kun tok stilling til om det forelå grunnlag for å erstatte advokatutgiftene og ikke til tvist om omfanget av advokatutgiftene. Nemnda var enig i sekretariatets avgjørelse og bemerket at det ikke var grunnlag for å dekke ytterligere advokatutgifter. Nemnda bemerket også at krav som meldes før utløpet av 3 års fristen i yfl. § 15, foreldes først 6 måneder etter at forsikrede er underrettet om at foreldelse vil bli påberopt, likevel tidligst ved utløpet av foreldelsesfristen på tre år. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1967) falt i en trapp 21.8.15. Den fremlagte kopien av fastlegejournalen starter 30.6.15. Den 24.8.15 ble det notert i journalen at forsikredes mann møtte hos legen for å få sykmelding, da "pas har skadet korsryggen på jobb. Hun klarer ikke gå, har ikke vært på legevakta". Legen noterte "(t)rolig kontusjon, er i delvis bedring ...".

Den 27.8.15 ble notert:

Ledsaget av mann som tolker. Falt i vindeltrapp i metall fredag 21.08.15, skled bakover og holdt seg i et gelender og falt bakover og så fremover igjen. Slo seg hardt i korsryggen. har vært invaliderst av smerter i flere dager. Ektemann har hjulpet henne med alt. Angir ingen nevrologiske. vannl/avf:ua er i noe bedring i dag, VAS 7-8, VAS 10 første dager.

Går svært besværet med små skritt støttet av mann, klarer ikke å sette seg ned da det er for smertefullt. Får ikke utført en nevrologisk us. grunnet smerter. Er svært palp.øm lumbalt over columna ved lett trykk. Brukt Paralgin forte i fulldose i komb. med NSAID uten særlig lindring. ...

Vurdering: ingen skjelettskade. Kontusjon. Videre ekspektans og smertelindring ...

Forsikrede ble sykmeldt til 6.9.15. Hun hadde 8.7.15 fått diagnostisert diabetes type II, og et journalnotat 6.10.15, gjelder dette.

Den 3.11.15, beskrives "akutt forverring i dag på jobb". Det heter videre:

Tilsees i ambulanse. Akutte lumbale smerter hø.sidig, og utstrålende følelse i ve. lår mens hun var på arbeid i dag. Falt på rygg i slutten av august, ingen påvist fraktur. Utover dette ingen nytt traume.

...

Vurderes som kraftig lumbago med ischialgi. Smertestilles ...

Forsikrede ble sykemeldt fra 3.11.-8.11.15 og 9.11.-22.11.15.

MR Lumbosacralcolumna 14.11.15 påviste: "Høyresidig foraminalt prolaps i nivå L1/L2 som reduserer plassforholdene for høyre L1-rot gjennom foramen intervertebrale. Lite høyresidig paramediant prolaps i nivå L5/S1 uten tegn til rotkompresjoner".

I journalnotat 11.4.16, skriver fastlegen at pasienten har en "sammensatt ryggglidelse hvor muskulære komponenter synes mest fremtredende".

MR Thoracalcolumna 18.5.16 viste: "Moderat høyrekonveks skoliose", og i en MR Lumbosacralcolumna samme dag heter det: "Uendret status sammenlignet med foregående undersøkelse. Imidlertid bemerkes også et høyredominant sentralt prolaps i nivå L2/L3 uten rotkompresjoner som retrospektivt sannsynligvis også til stede sist". Ny MR Lumbosacralcolumna 11.2.17 viste: "Små prolaps uten påvisbar rotaffeksjon eller spinal stenose. I det vesentlige uendrede funn fra 18.5.16."

I legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav, 22.9.16, skrev fastlegen blant annet:

... Har vært noe plaget med ryggen tidligere, ble forverret etter at hun falt i ei vindeltrapp på jobb i slutten av august 2015. Det ble tatt rtg som ikke viste tegn til fraktur eller annen skade. Ble gradvis noe bedre før hun i november -15 fikk kraftig forverring. ... Rtg og MR har ikke vist skade av ryggen som kan komme fra fallet. MR viste imidlertid degenerative forandringer omtrent som forventet, og et prolaps som komprimerer hø L1-rot.
...

Skademelding ble sendt Nav 12.10.16. Det er ikke kjent om skaden er godkjent av Nav som yrkesskade.

Som vedlegg til brev til Nav 23.5.17 fulgte en uttalelse fra arbeidsgiver av 12.5.17. Der heter det at forsikrede, etter sykmeldingen rett etter hendelsen, ofte fikk bistand av kollegaene og stadig ga uttrykk for smerter i ryggen.

Saken ble meldt til selskapet, som avsto kravet under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og senere ryggplager og økonomisk tap. Forsikrede klaget, men selskapet opprettholdt avslaget med varsel om påberopelse av foreldelse. Selskapet har betalt kr 15 000 for juridisk bistand.

Av klagen til Finansklagenemnda fremgår at forsikrede er "på bedringens vei ... og hun prøver seg litt i jobb i regi av Nav."

Forsikrede har i det vesentlige anført at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager. Det er blant annet vist til at det foreligger akutt- og brosymptomer, og til at ulykken hadde tilstrekkelig skadepotensiale. Det finnes ikke annen relevant forklaring på hennes store rygg smerter. Skaden har utviklet seg som forventet, jf. legeerklæring til Nav, og journaler fra fysioterapeut og fastlege. Mindre enn to måneder mellom de to sykemeldingsperiodene, er innenfor det som domstolene har akseptert når det gjelder mangel på journalnotater mm. Mangelen på notater beviser ikke at hun var symptomfri, jf. f.eks. RG 2009 s. 1650. Det samme følger av arbeidsgivers uttalelse og utskrivning av store mengder smertestillende 27.8.15. "Treningen" i journal 6.10.15 var rolig gange på tredemølle.

Selskapet har en utredningsplikt, og må innhente en sakkyndig vurdering. Saken kvalifiserer til unntak fra hovedregelen i nemndspraksis om at selskapet ikke er forpliktet til å utrede skaden, jf. f.eks. avgjørelse 2012-579. Forsikrede snakker bare spansk, er 100 % avhengig av bistand i all kontakt med Nav, arbeidsgiver og forsikringsselskapet. Journalføringer og andre notater må leses i lys av dette. Et avslag uten spesialisterklæring, innebærer at selskapet misbruker hennes spesielt

svake stilling i forhold til det norske systemet. Hun er påført inntektstap, og har hatt ytterligere utgifter til juridisk bistand, jf. blant annet NOU 1994:20 4.8.4 og NOU 2011:16 kapittel 7.6.4.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager. Det plikter ikke å innhente en spesialisterklæring, jf. NOU 2004:3 s. 368 og nemndspraksis, f.eks. 2012-579. Det fremgår av Rt. 2007 s. 1370 at et fall må være så hardt at det som regel vil medføre knokkelbrudd for å fremkalle prolaps. Videre må symptomet på prolapsen dukke opp i løpet av en rimelig kort periode, dager til noen uker. I foreliggende sak ble det ikke avdekket prolaps ved røntgenundersøkelsen få dager etter hendelsen, men først måneder senere. I mellomtiden hadde forsikrede vendt tilbake til jobb og trening, jf. journal 6.10.15 og 14.11.15. Det er ikke dokumentert plager mellom legebesøkene 27.8.15 og 3.11.15. En eventuell spesialisterklæring som skulle komme til årsakssammenheng, vil være i strid med retningslinjer oppstilt av Høyesterett. Det er ikke behov for å innhente en spesialisterklæring. Forsikredes eventuelle språklige utfordringer har ikke innvirket på de medisinske vurderingene i journalene, og uttalelsen fra arbeidsgiver kan ikke tillegges særlig vekt da den er avgitt halvannet år etter hendelsen, og er i strid med den tidsnære dokumentasjonen som viser at klager klarte å utføre trening.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 5.9.17 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Forsikrede fikk ikke medhold i klagen.

Sekretariatet viste til at det er kravstiller som har bevisbyrden for årsakssammenheng, og at selskapet ikke hadde plikt til å innhente en spesialisterklæring, jf. nemndas avgjørelser 2013-259, 2017-418 og 2017-419. Det var heller ikke grunnlag for å anvende unntaket for rettsmisbruk, jf. avgjørelse 2012-579.

Sekretariatet la videre til grunn at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager. Sekretariatet la avgjørende vekt på at det ikke var fremlagt en spesialisterklæring eller lignende, der det ble foretatt en medisinsk begrunnet vurdering, og konkludert med årsakssammenheng mellom hendelsen og de aktuelle plagene, jf. avgjørelse 2017-627, 2017-567, 2017-565 og 2017-418.

Sekretariatet tok ikke stilling til forsikredes krav på ytterligere dekning av utgifter til juridisk bistand, da dette var et spørsmål om erstatningsutmåling. Det ble vist til at nemnda tidligere har tatt stilling til om det foreligger et rettslig grunnlag for krav på dekning av advokatutgifter, men ikke det nøyaktige omfanget/utmålingen av disse utgiftene, jf. FSN-6494, 2012-066, 2015-357, 2017-267 og 2017-598.

Avgjørelsen ble pålagt til nemnda. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse. Forsikrede har imidlertid påpekt at sekretariatet ikke tok opp spørsmålet om selskapets foreldelsesvarsel har selvstendig betydning, og at ingen krav eller anførsler går tapt før materiell foreldelse inntreffer, tidligst årsskiftet 2018/2019. Foruten spørsmålet om utredningsplikt, årsakssammenheng og juridiske utgifter, har forsikrede bedt nemnda uttale seg om dette spørsmålet.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda er enig i sekretariatets avgjørelse.

I lys av forsikredes anførsler i klagen finner nemnda grunn til å bemerke at det er den som fremmer et krav, som er forpliktet til å føre bevis for at det foreligger en adekvat

årsakssammenheng mellom den anførte hendelsen og vedkommendes plager. Bevisvurderingen bygger på tilgjengelige opplysninger, herunder opplysninger i medisinsk dokumentasjon. Det er imidlertid ikke et krav at kravstiller må fremlegge en spesialisterklæring for å dokumentere årsakssammenheng. Nemnda vurderer spørsmålet om det er sannsynliggjort adekvat årsakssammenheng, på bakgrunn av prinsipper som er trukket opp i rettspraksis.

Forsikrede har også reist spørsmål om betydningen av selskapets foreldelsesvarsel i medhold av yfl. § 15 tredje ledd. Bestemmelsen gjelder, som ordlyden viser, krav som meldes til selskapet *før* utløpet av foreldelsesfristen på tre år, jf. paragrafens første ledd. Når kravet er meldt før treårsfristens utløp, kan selskapet ikke påberope foreldelse før seks måneder etter det er underrettet forsikrede om at foreldelse vil bli påberopt, likevel tidligst ved utløpet av foreldelsesfristen på tre år.

Forsikrede har i tillegg krevd dekket ytterligere utgifter til juridisk bistand. Selskapet har allerede dekket forsikredes utgifter til juridisk bistand. Nemnda kan ikke se at saken gir nemnda grunnlag for å pålegge selskapet å dekke mer.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemndas konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).